

Markedsrapport

År 2008 blev endnu et rekordår med en global stålproduktion på 1,3 milliarder tons, til trods for at nedgangen var begyndt. Nu har de europæiske stålværker næsten halveret produktionen for at tilpasse sig den faldende efterspørgsel. Iagttagere tror på vækstkraften i udviklingslandenes behov. Den svenske krone er svag, hvilket påvirker priserne i Sverige.

Vi har gennem de senere år vænnet os til at se på udviklingen i Kina og USA for at vurdere svensk økonomi. Nu kommer et nærliggende marked ind og bliver en brik i spillet. Det er Baltikum, som svenske valutaekspertter ser som den væsentligste årsag til den svenske kronens dramatiske fald. Så svag har den svenske krone ikke været i de seneste 17 år. - Svensk økonomi har det ikke værre end det øvrige Europa, tværtimod er de svenske statsfinanser meget stærke. Men der er stadig få som vil købe svenske kroner lige nu, konstaterer Johan Javeus, chef for valutaanalysen på SEB i et interview for E24 i marts. - Man har solgt kronen som en konsekvens af uroen i de baltiske økonomier. De baltiske valutaer peger mod euroen, hvilket gør det mere besværligt at sælge dem og vi har også en anden eksponering imod Østeuropa og Baltikum end Norge, siger Karl-Johan Bergström, valutastrateg på Swedbank.

”...få som vil købe svenske kroner lige nu”

Spredte svenske BNP-prognoser.

Den svenske eksportindustri får i kraft af en svag krone førstehjælp til at sælge sine varer i udlandet, men får ikke den fulde effekt da efterspørgslen på eksportvarerne er svag. Svensk BNP faldt med 4,9 procent i 4. kvartal 2008. Prognoserne for 2009 har nu en kraftig spredning konstaterer Dagens Nyheter den 6. marts. Fra den bedste prognose på -0,3 (Erik Penser Bank) til den værste på -2,7 (Handelsbanken) og der imellem EU-kommissionen samt Riksbanken med hhv. -1,4 og -1,6.

I februar 2009 lå det svenske indkøbchefsindeks på 33,0, hvilket er marginalt op mod decembers indeks på 32,7 men fortsat langt fra vækstzonen på 50. Konjunkturinstitutet konstaterer i sit barometer for februar, at ordrebeholdningen er svag i produktionsindustrien. Næsten 70 procent af de adspurgte firmaer er utilfredse med ordrebeholdningernes størrelse, men deres pessimisme er ikke lige så stor som tidligere, når det gælder produktionsudviklingen fremover. Firmaernes planer for beskæftigelsen peger fortsat mod kraftig nedskæring. IF Metalls aftale om kortere arbejdstid til lavere løn var ikke klar, da man lavede barometeret.

Indsatser for vækst verden over.

Den europæiske kommissions Business Climate Indicator (BCI) faldt i februar til sit laveste niveau nogensinde, siden den nuværende statistikserie startede i januar 1985.

I USA forsøger præsident Barak Obama at få gang i økonomien ved at fordele pengene fra den enorme støttepakke på næsten 800 milliarder dollars. Forventningen er, at det skal give 4 millioner nye arbejdspladser i USA imod 3 millioner tabte det foregående år. I vægtskålen for den nye amerikanske regering ligger både at klare finanskrisen og samtidigt at få den

amerikanske husholdning til at købe igen. Det amerikanske indkøbchefsindeks var 35,8 procent for produktionsindustrien i februar. Ingen af 18 forskellige produktionssegmenter, som følges i indekset, har rapporteret om vækst.

I Kina er det vigtigt at holde den magiske vækst på 8 procent. 25 millioner kinesere er blevet arbejdsløse, fordi finanskrisen har tvunget eksportindustrien i knæ. Risikoen for uroligheder bliver for stor, hvis ikke vækstniveauet er tilstrækkeligt. - I Kina, et udviklingsland med 1,3 milliarder indbyggere, er det nødvendigt at holde et vist vækstniveau for at kunne tilbyde arbejde til folk i både byerne og i yderområderne, for at øge indkomsterne og for at garantere social stabilitet, sagde Kinas premiærminister Wen Jiabao i forbindelse med folkekongressen, som for nylig blev holdt i Beijing. Det blev besluttet at opjustere budgettet med 25 procent sammenlignet med 2008 og at skabe 9 millioner nye arbejdspladser i byerne.

Udviklingslandenes behov kommer til at øge stålforbruget.

- Kina bliver det første land som kommer ud af den globale nedgang. Derefter følger nok Indien, USA og så Europa, vurderer en repræsentant for den amerikanske stålbranche, som udtalte sig i forbindelse med år 2009-konferencen for Steel Markets North America.

Dog signalerer Eurofer i en nylig rapport med adresse til EU-kommissionen, at Kinas øgede stålproduktion igennem de sidste 5-10 år ikke altid har været markedsledende, uden det ofte har været et resultat af alliancer mellem industrigiganter, stærke brancheforeninger og statslige og lokale politiske repræsentanter. Det kan - afhængig af markedssituationen - have skabt en overkapacitet på 100-200 millioner årstons, vurderer Eurofer. China Iron & Steel Association (CISA) opjusterer samtidig sin egen prognose for 2009 med 40 millioner tons, og vurderer nu, at det hjemlige forbrug takket være den kinesiske handlingspakke kan nå 430 millioner tons.

”...Kina kommer først ud af den globale nedgang...”

Når det glæder Indien, så vurderer Ernst & Young Global i en rapport, som Steel Business Briefing (SBB) refererer til, at scenariet ligner det, som var i Kina i 1998. Derfor regner Ernst & Young med betydelige investeringer fremover i indisk infrastruktur og urbanisering, samt i konsumentvarer som biler og husholdningsmaskiner.

Stålproducenten ArcelorMittals amerikanske adm. direktør, Michael Rippey, ser positivt på forbruget i USA på lang sigt. - Der er 76 millioner unge født mellem 1978 og 2000 i USA, og de kommer på et tidspunkt og vil have både hus og bil, kommenterer han til SBB.

Ser vi på Europa over et kortere perspektiv, så vurderer Eurofer i deres februarprognose, at forbruget i EU bliver 29 procent mindre i første kvartal 2009 sammenlignet med samme periode i 2008 og 23 procent i andet kvartal. Derefter forventer man stagnation, hvorefter fjerde kvartal stiger med 8,7 procent.

Stålproduktionen i verden faldt med 1,2 procent i 2008. Samtidig er 2008 det andet år i træk, hvor verdensproduktionen havnede over 1,3 milliarder tons. 58 procent af alt stål produceres i Asien, og Kina blev det første land i verden, som kom over 500 millioner årstons.

Svag svensk krone påvirker priserne.

Stålværkerne reducerer deres produktioner kraftigt, hvor eksempelvis EU27 faldt med tæt på 46 procent i januar sammenlignet med samme måned året før. Det kan dog ikke forhindre, at priserne på stål er faldende. Ved forretninger, som handles i svenske kroner, er situationen ikke indlysende, for på visse produkter stiger prisen istedet for pga. valutaudviklingen. Et eksempel er rustfrit stål hvor prisen omregnet til svenske kroner for nylig steg.

Tekst: Susanne Rothlind

*Kilder: Steel Business Briefing (SBB).
MEPS European Steel Review.
European Central Bank.*